

Lábik János: *Bazilika (Esztergom)*, 2006

Lábik János:
Esztergomi utca,
2006

Bárdos István**AKIT TENYERÉN HORD A JÓISTEN****A 80 ÉVES LÁBIK JÁNOS FESTŐMŰVÉSZ KÖSZÖNTÉSE**

Lábik János élete és munkássága (album)

Szerencsés sorsúak azok az emberek, akik napi munkájukban (vagy amellett) értelmes tevékenységben meg tudják találni azt az eszközt, amellyel kiteljesítik önmagukat. Az igazán szerencsések közé tartoznak azok, akik oly módon teszik mindezt, hogy egyidejűleg másokat is gazdagítanak.

Lábik János tanulmányait Esztergomban kezdte, majd Párkányban fejezte be a helyi szakiskolában. A JEDNOTA (Népi Fogyasztási Szövetkezet) festődekoratőrkeként dolgozott 1957-től 1992-ben történt nyugállományba vonulásáig. Élete szorosan összeforrott a természettel, a tájjal, a folyókkal, a gyors sodrású patakokkal. Vizeket járó halász nagyapja és festői vénával megáldott édesapja, Lábik Gyula társaságában kora gyermekkorától ismerkedett a Duna, a Garam és az Ipoly mente színeiben, hangulatokban, ízekben és illatokban gazdag

világával. Megtanulta, miként ragadható meg az örökké változó természetben a pillanat, amelyben testet ölt annak időtlensége és állandósága. Azok közé tartozik, akik nem az akadémiák mestereitől tanulták a művészetet. Ő kezdettől a maga útját járta, a maga választotta közösségekben csiszolódva, önmagából építkezve jutott el a személyiségében rejlő lehetőségek kiteljesítéséig. Sokan amatőrnek, mások autodidaktának nevezik őt. Emlékezve az 1930-as évek hazai őstehetségeire, szerencsésebb, ha Lábik János helyét az ő soraikban tartjuk számon.

Első, 1954-ben történt pilseni bemutatkozását követően, közel két évtizedig minden energiáját a család egzisztenciájának megteremtése kötötte le. Abban, hogy 1969-ben visszatért a festéshez, az aktív alkotó munkához, a család biztatása mellett bizonyonyal szerepe volt azoknak a friss szellemi áramlatoknak, társadalmi mozgalmaknak is, amelyek akkoriban tették átjárhatóbbá az országhatárokat. Az 1970-es években végigjárja Románia, Szovjetunió, Jugoszlávia, Németország, Ausztria, Magyarország nagy képtárait.

Tagja lesz az esztergomi és az érsekújvári képzőművész köröknek, aktív résztvevője a csehszlovákiai, majd a csehországi és szlovákiai, valamint a magyarországi művésztaboroknak, alkotótelepeknek. Elsajátítja az olaj-, az akril-, a pasztell-, a szén- és az akvarelltechnikát, valamint különböző képzőművészeti műfajok mesterfogásait.

Olyan művészegyeníségek között formálódott gondolkodása, művészetszemlélete, mint a dömösi Vertel József bélyegtervező grafikusművész, Novák Lajos Munkácsy-díjas festőművész, az esztergomi Kaposi Endre képzőművész, Kollár György festőművész, Végvári I. János festőművész.

Gyermekkori élményei, természetszeretete, ragaszkodása a szülőföldhöz meghatározó szerepet játszik témaválasztásában.

A korszak tájképfestészetéről folytatott nagy vitában ő azoknak az oldalán állt, akik azt vallották, hogy annak a XX. és XXI. században is létjogosultsága van. Témaválasztása során – ha tett is kitérőket – mindig visszatért a Dunához és az Ipoly mentéhez, a Dél-Garam völgyhöz, a Nyitra folyó vidékéhez. E tájról kalandozott a Tisza menti Mártélyra, a Balatonra, olykor messzi tengerek partjára, s időnként a zordon hegyormok közé. Vérteli plein air festőként mindig gondoskodott arról, hogy a képalkotás eszközei kéznél legyenek. Festőállványáról olyan képek kerültek le, amelyek segítségével szépként, fenségesként vagy éppen líraian kedvesként élhetjük meg mindazt, ami az ismert vagy ismeretlen környezetből figyelmünkre érdemes.

Újabban a táj mellett megjelennek lapjain, vásznain az elvontabb festőiséget felmutató kompozíciók is. Képeit lágy tónusok, a szelíd vonalvezetés, merész ecsetkezelés, gazdag kolorit jellemzi.

Találók és igazak Kocsis Ernőnek a festő 70. születésnapjára megfogalmazott gondolatai: „Lábik egész életén át verseket ír képfornában a szülőföldjéről. Ezek csendes vallomások, provokáló témák vagy technikák nélkül. Vallomások, amelyek a szemünk és lelkünk örömeire lettek megfestve. Lábik képeiben itthon érzi magát az ember. Nemcsak itthon a saját lakásában, hanem ott, ahol megszületett, otthon, szülőföldjén.”

A tájképfestés mellett sikert aratott színpadi díszleteivel, mesekönyv-illusztrációival. Művészetszervezői tevékenysége is meghatározó szerepet játszik a Duna jobb és bal partján alkotó képzőművészek együttműködésében, az együttműködés intézményi háttérének megteremtésében. Az 1980-as években az amatőr képzőművészeti mozgalom elismert személyiségeként múlthatatlan érdemeket szerzett a párkányi képzőművész kör megszervezésében és 2006-ig történt működtetésében. Fontos szerepe volt a Városi Művelődési Központ Pincegalériája,

majd a jogutód, az 1993-tól önálló épületbe költöző Párkány Városi Galéria gyűjteményének létrehozásában, és az azt életető művészeti közélet megteremtésében.

Művei a világ majdnem minden táján fellelhetők. Szlovákián, Csehországon és Magyarországon kívül vannak képei Izrael, az Egyesült Államok, Románia, Olaszország, Ausztrália, Ausztria, Németország, valamint Jugoszlávia utódállamainak köz- és magángyűjteményeiben és galériáiban.

Alkotásai bejárták úgyszólván egész Európa kiállítótermeit. Sok egyéni és csoportos kiállításon szerepeltek s nyertek díjakat. Nem véletlenül, hiszen mindenki osztja az oroszlányi kiállítás méltatójának gondolatait: „Festményeiről ránk köszönnék a Duna, a Garam, az Ipoly, a Tatra hegyei és erdői. Minden képén ott csillog az élet forrása, a mindeneget megtisztító, megújító életető víz, még ha egy csillogó tócsában jeleníti is meg a festő. A vizek tükrében sokszorozódik meg a táj, benne tükröződik a fény, s miként a Teremtő szétosztja magát, beragyogva az egész képet. A víz tart tükröt az égnek, egyesítve Mennyet és Földet. A vizek felett átívelő hidak, mint egy kapcsolatot teremtenek két part között, összekötve embereket és országokat.” (Trubica Ágnes: Lábik János szlovákiai magyar festőművész kiállítása Oroszlányban. Kéthetes, 1996. augusztus 30. Oroszlányi független közéleti lap.)

(Bárdos István: *Lábik János élete és munkássága, Jeho život a dielo. Life and Work*. Esztergom, 2013. Spori Print Vincze Nyomda. 3–4.)

Lábik János: *Bazilika* (Esztergom), 2002